

Av William Shakespeare Regi Melody Parker



Rekommenderas från Åk 7

EN MID SOMMARNATTS DRÖM

Foto Felix Svensson



Välkommen till Kulturhuset Stadsteatern tillsammans med dina elever. Det här är ett material som är tänkt att tjäna som en inspiration till hur du som lärare kan arbeta med din klass före och efter föreställningen *En midsommarnattsdröm*. Plocka de delar som passar just er. Ett samtal om en konstnärlig upplevelse kan ge en förståelse för hur kultur kan spegla, diskutera och ifrågasätta den värld vi lever i.

Pjäsförfattaren

William Shakespeare (1564-1616) växte upp i en välbärgad familj i engelska Stratford-upon-Avon. Han var skådespelare, regissör och dramatiker och drev ett teaterkompani vars pjäser, flera hundra år senare, är bland de mest spelade i världen. När Shakespeare verkade var Elizabeth I drottning i England och perioden kallas för den Elisabetanska eran. Det var en tid av politisk och religiös fred och England var ett förhållandevis rikt land i Europa. För litteraturen och teatern var det en blomstringstid. Innan de Elisabetanska teaterhusen så småningom växte fram var det vanligt att rika adelsmän knöt en grupp skådespelare till sig och stod för deras uppehälle. Teatertrupperna reste ofta runt och spelade utomhus på olika platser, eller så spelade de vid hoven. En

dramatiker som skrev något samhällskritiskt kunde straffas, men till skillnad från myndigheterna i England var Elizabeth den I mycket förtjust i att låta sig underhållas av skådespel, vilket bidrog till teaterns utveckling och etablering i samhället. Både kvinnor och män, bildade och analfabeter fick gå på teater och såg samma föreställningar. De rika hade sittplatser men närmast scenen fanns även ståplatser. Totalt kunde uppemot 3000 åskådare rymmas. Åskådarna var ofta livliga och delaktiga i föreställningarna. Scenen var byggd så att publiken kunde betrakta skådespelarna från tre håll. Man spelade i dagsljus vilket innebar att skådespelarna också kunde se publiken. Eftersom det inte var tillåtet för kvinnor att uppträda spelades även kvinnorollerna av manliga skådespelare. Shakespeare var medgrundare till teaterhuset The Globe i London vilken lade grunden till de teatrar vi har idag. Själva modellen för The Globe byggde på de gamla romerska teaternas ruiner som fanns i London. Termen "Box Office" uppfanns troligen vid den här tiden och refererar till den stora trälåda man samlade in biljettintäkterna i vid publikinsläppet. The Globe låg bortom Londons murar och lagar, i den del av London som nu kallas för Southbank. Hit åkte man för att supa, besöka bordeller, slåss, spela om pengar och gå på teater. Shakespeare utvecklade teatern genom att skriva flera parallella historier och monologer för att gestalta de olika karaktärernas tankar och känslor. Han berikade också det engelska språket genom att skapa över 1000 nya ord. Under sitt liv skrev han pjäser i flera olika genrer – historiska dramer såsom *Richard III* och *Henry V*, tragedierna *Hamlet*, *Macbeth* och *Romeo och Julia* men även komedier såsom *Mycket väsen för ingenting* och *Som ni vill ha det*.



En midsommarnattsdröm

En midsommarnattsdröm skrevs troligen mellan 1594 och 1596 och är en av William Shakespeares mest berömda pjäser. Beroende på i vilken kultur den har satts upp har man tolkat texten på olika sätt. Med sin pjäs ville Shakespeare underhålla och roa sin publik men också berätta något om tiden han levde i. Pjäsen utspelar sig i två världar, dels i hovet i Aten och dels i en mystisk skog bortom stadens murar. Karaktärerna tillhör tre olika grupper, adeln, hantverkare och skogsväsen. Dialogen mellan adelsfolket är seriös medan hantverkarna med lägre rang framställs med komik samtidigt som de har förmågan att driva med överhögheten. Pjäsens sagoväsen skapar förvecklingarna genom magi. Trots att det finns tragiska inslag i historien beskrivs den ofta som en komedi eftersom konflikterna löses och leder till ett lyckligt slut. I sitt drama utforskar Shakespeare teman som kärlekens irrationalitet, magi, åtrå, svartsjuka och makt. Shakespeare hämtade sin inspiration till pjäsen från flera olika källor. Teseus och Hippolyta är karaktärer som återfinns i levnadsteckningar av den grekiske filosofen och historikern Plutarchos som levde år 46 – ca 120. Hertigen av Aten och amasonernas

drottning förekommer också i *Canterburysägner* av Geoffrey Chaucer från slutet på 1300-talet, Namnet Oberon dyker upp i en medeltida fransk dikt medan Titania och historien om Pyramus och Tisbe kommer från *Metamorfoser* av Ovidius (43 f Kr-17 e l 18 e.Kr.). De magiska förvandlingarna i pjäsen är en blinkning till Ovidius. Men framförallt är berättelsen om förvirrad och ombytlig kärlek, gestaltad med lyrik och komisk absurditet Shakespeares alldeles egen. På Kulturhuset Stadsteatern har *En midsommarnattsdröm* tidigare spelats 2006, 1994 och 1979.

Midsommarnatten

I likhet med julnatten har midsommarnatten historiskt varit föremål för magiska föreställningar. Växtligheten tillskrevs särskilda krafter och övernaturliga väsen antogs vara särskilt aktiva. Därför var midsommarnatten lämplig för att samla läkande växter men också för att spå in i framtiden. Att rulla sig naken i midsommardaggen var stärkande för hälsan liksom att spara en krans att lägga i julbadet. Ett sätt att spå om framtiden som fortfarande lever kvar är att lägga sju eller nio sorters blommor under huvudkudden på midsommarnatten. I drömmen kan man då få se vem man ska leva sitt liv med.



Handling

Hertig Teseus har just återvänt segrande från ett krig till Aten, nu planerar han sitt stundande bröllop med amasonernas drottning Hippolyta. Han utlyser en talangtävling för alla undersåtar där den som kan erbjuda bäst underhållning vinner en stor summa pengar. Ett ambitiöst amatörteaterkompani med den entusiastiske Botten i spetsen ser sin chans. De bestämmer sig för att sätta ihop en föreställning om Pyramus och Tisbe och börjar repetera i skogen. Där befinner sig också fyra unga atenare som flytt till skogs i ett desperat försök att få den de älskar. Väl i skogen möter vi också älvornas kung Oberon och drottning Titania. När Oberon skickar iväg sin nyckfulle tjänare Puck med en magisk kärleksblomma utvecklar sig en kaotisk midsommarnatt fylld av förväxlingar och förvandlingar. Men när de unga älskanden väcks ur sina drömmar och morgonen gryr är deras öden för alltid förändrade. Vilka kärlekspar kommer att få varandra och till vilket pris? Och kommer hantverkarnas skådespel någonsin att framföras?

AKT 1

Hertigen av Aten, Teseus och amasonernas drottning Hippolyta planerar sitt bröllop. Egeus ber Hertig Teseus att med hänvisning till lagen, stödja honom i hans vilja att bestämma vem hans dotter Hermia ska gifta sig med. Hermia och Lysander är förälskade i varandra. Men Egeus vill att hon ska gifta sig med Demetrius, gör hon inte det måste hon dö eller gå i kloster.

Lysander föreslår Hermia att möta honom i skogen utanför Aten där lagen inte gäller, så att de kan gifta sig. De möter Helena som älskar Demetrius. Lysander och Hermia berättar för Helena att de två ska lämna Aten för att gifta sig. Helena tänker berätta det för Demetrius.

Hantverkarna med Botten Vävar i spetsen möts i skogen för att repetera en pjäs för att fira Teseus och Hippolytas bröllop.

AKT 2

I skogen grälar Oberon och Titania om en page, son till en indisk kung, som Oberon vill ha som jaktsällskap men som Titania vägrar att släppa.

Oberon ber Puck att hämta älskogsört vars saft han ska droppa i Titantias ögon när hon sover, så att hon istället för pagen kommer att älska den första hon ser när hon vaknar.

Demetrius letar efter Hermia och Lysander i skogen. Helena följer honom vart han än går. Oberon lovar att se till så att Demetrius istället ska följa Helena. Puck kommer med älskogsörten och Oberon ber Puck att droppa saften i Demetrius ögon.

Älvorna får Titania att somna. Oberon droppar blomsaft i Titantias ögon.

Lysander och Hermia somnar. Puck blandar ihop Lysander med Demetrius och pressar istället blomsaften i Lysanders ögon.

Demetrius har lämnat Helena. Hon får syn på Lysander som vaknar och är förälskad i henne. Lysander följer nu Helena.

Hermia vaknar och märker att Lysander är försvunnen.

AKT 3

Hantverkarna repeterar pjäsen de ska spela på Teseus och Hippolytas bröllop. Puck sätter på Botten ett åsnehuvud och iklädd detta råkar han bli den första Titania ser när hon vaknar. Hon blir förälskad i Botten med åsnehuvudet.

Puck berättar det för Oberon. Han blir nöjd och frågar också om Puck har smörjt in Demetrius ögon med blomsaft. Puck säger att han har det.

Hermia och Demetrius kommer. Hermia letar efter Lysander, och Demetrius följer efter Hermia som han vill gifta sig med. Hermia tror att Demetrius har dödat Lysander som är försvunnen. Hermia går. Demetrius lägger sig ner och somnar.

Oberon förstår att Puck har blandat ihop Demetrius och Lysander med varandra.

Oberon pressar trolldomsört i Demetrius ögon. Puck har hämtat Helena som kommer med Lysander i släptåg. Demetrius vaknar, ser Helena och är nu kär i Helena han också.

Hermia kommer. När både Lysander och Demetrius uttrycker sin kärlek till Helena tror Helena att de driver med henne.

Oberon ber Puck att skilja Lysander och Demetrius ifrån varandra. Sen ska han droppa blomsaften på deras ögon så att de älskar rätt person. Själv tänker han först ta pagen från Titania och därefter ställa hennes blick till rätta igen.

Helena och Hermia lägger sig ner och somnar.



AKT 4

Botten och Titania somnar. Oberon berättar att Titania lämnat pagen till honom sedan hon förälskat sig i åsnan/Botten. Därför vill han nu lösa hennes förtrollning. Oberon droppar blomsaft och väcker Titania. Puck tar av Botten åsnehuvudet. Oberon och Titania finner varandra på nytt.

Det är dagen då Hermia ska berätta om hon valt att gifta sig med Demetrius som Egeus vill, eller om hon ska dö eller bli nunna. De fyra unga sover. Teseus ber jägarna att blåsa i sina horn för att väcka dem. Demetrius berättar att han nu älskar Helena. Teseus säger att Egeus kan glömma sina rättigheter som far och att de fyra unga ska gifta sig samtidigt som han och Hippolyta.

Botten vaknar ur sin dröm. Hantverkarna saknar Botten som ska spela Pyramus i pjäsen de har repeterat. Botten kommer och kan nu bege sig till slottet för att äntligen få spela sin föreställning.

AKT 5

Hippolyta, Teseus, Helena, Demetrius, Hermia och Lysander är samlade. Teseus vill nu ha underhållning. Han frågar Filostrat vad han kan erbjuda och de får välja från en lista. Han väljer pjäsen om Pyramus och Tisbe. Hantverkarna kommer in och spelar sin pjäs medan åskådarna kommenterar både skådespelarna och skådespelet.

Puck, Oberon, Titania och älvorna välsignar bröllosparen.



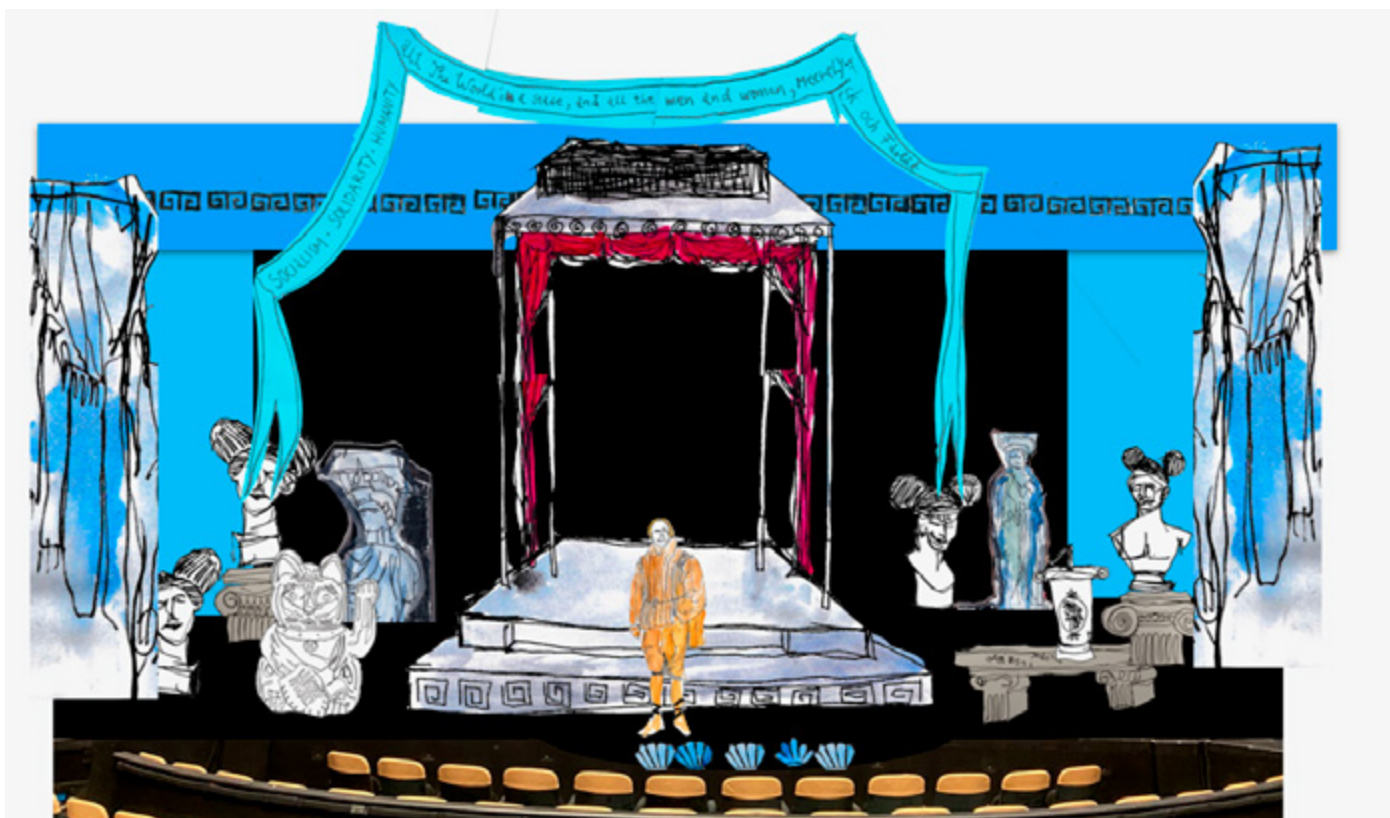
Tre frågor till Fredrik Floen, scenograf och kostymör

Berätta om hur det kom sig att du blev scenograf.

Mitt första möte med teater var i form av böcker, då det inte fanns någon teater där jag växte upp. När jag senare började se teaterföreställningar var det sällan de kunde mäta sig med versionerna jag hade i mitt huvud när jag läste pjäserna i bokform. Det har på något sätt blivit min mission att försöka återskapa den magin.

Vad är ditt konstnärliga motto när du jobbar med teater?

Jag jobbar ofta med att lappa ihop idéer och material, jag blandar gärna visuell kultur, trash, mänskliga tillkortakommanden och maximalism – det är min konstnärliga strategi. För mig är världen en kaotisk plats som sällan ger någon mening. Det jag lämnar ifrån mig är inte färdigt, bilderna finner förhoppningsvis sin form för publikens ögon.



Vilken ingång hade du när du skulle skapa rum och kostym till En midsommarnattsdröm?

Att gå vilse i tid och rum. Shakespeares sätt att skriva som collage tilltalar mig. Pjäsen har tre platser: Aten, skogen och teatern. Å ena sidan var jag intresserad av en spelplats för skådespelarna att frammana fiktionen för oss, lite som på Shakespeares tid, då själva teaterns arkitektur var pjäsens scenografi. Jag har försökt fokusera på fragment ur de olika spelplatserna och ta till vara på den drömska kvaliteten. Och färgen blå är viktig, dels som association till teatersalongens blå inredning, men också den grekiska flaggan, och tanken på himmel och hav, de stora, eviga bilderna. Sedan har jag också tänkt på att vi jobbar i ett hus med sin egen teaterhistoria. Till den jättelika ridån som öppnar pjäsen har vi till exempel återanvänt tyger som sparats av teaterns tapetserare under årens lopp. Jag vill skapa en polyfon värld där olika tecken samexisterar och blandas.

Vad gör en scenograf?

Scenografen är som en konstnär för teatern. Hen planerar och skapar alla saker på scenen: bakgrund, möbler, och hur ljuset ska vara. Man kan likna det vida att måla en bild för att berätta en historia på scenen.

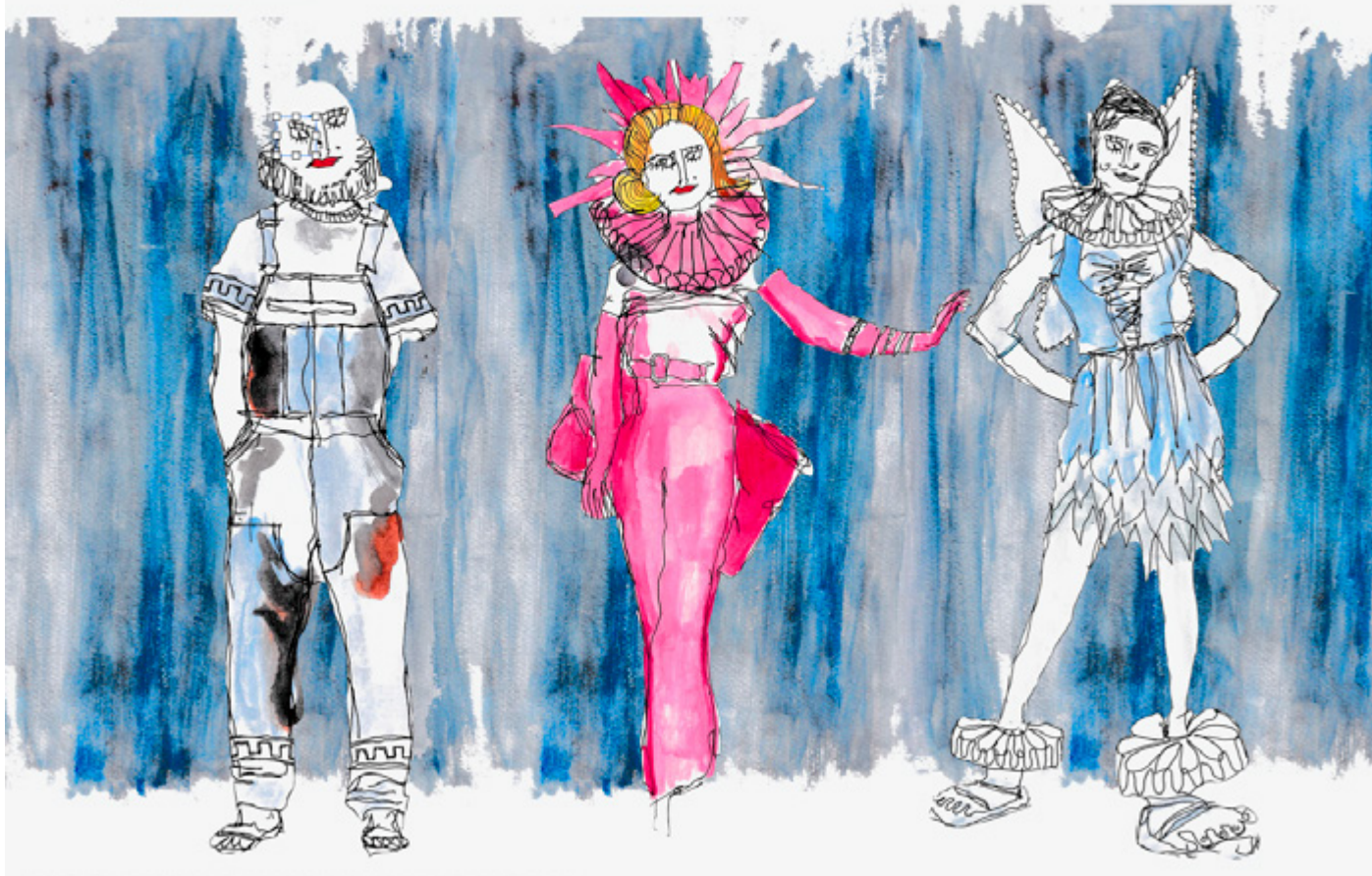
Vad gör en kostymör?

En kostymör är den som designar och skapar kläder för skådespelare att bära på scenen. De hjälper till att ge karaktärer rätt utseende och kläder för att berätta historien.



SOFIA

SNUGG, HIPPOLITA & ÄRTBLOMMA



Inför föreställningen

Berätta gärna något om vad eleverna ska få se utan att ge alltför ingående beskrivning. Syftet är att väcka nyfikenhet, men föreställningen ska också vara en överraskning och ge var och en i publiken utrymme för en egen upplevelse.

Diskutera gärna kring några av frågeställningarna nedan:

Vad ser du fram emot med att gå på teater?

Är det något du undrar eller som bekymrar dig för inför besöket?

Tror du att det finns några likheter eller skillnader mellan att gå på teater, delta i en religiös andakt eller gå på ett idrottsevenemang? Vilka?

Hur tror du att skådespelarna på scenen tänker om mötet med er som kommer och ser föreställningen?

Har du hört talas om William Shakespeare tidigare?

Vad får du för tankar om titeln En midsommarnattsdröm?

Vad tror du att en klassiker är?

Vad har du för uppfattning om vad en komedi är?

Vilka förväntningar och tankar väcker affischbilden hos dig?

Teaterordlista

<https://kulturhusetstadsteatern.se/teaterordlista>





Läs pjäsens första scen i grupp.

I scenen pratar Teseus hertigen av Aten, med Hippolyta amasonernas drottning. När ni har läst scenen kan ni dela in er i mindre grupper och diskutera utifrån följande frågeställningar:

Vilka känslor uttrycker karaktärerna i texten?

Vilka poetiska bilder finns i texten? Vad berättar de? På vilket sätt påverkar de er som läsare? Fastnar ni för några särskilda ord?

Kan ni känna igen er i känslorna som texten förmedlar?

Var tror ni att scenen utspelar sig?

Vad får ni veta om karaktärerna utifrån vad som berättas i denna första scen?

Hur har Teseus och Hippolyta lärt känna varandra?

Filostatrat har inga repliker. Vem tror ni att han är? Och vad tror ni att han gör när de andra två pratar?

Vilken känsla förmedlar scenen? Vad tror ni att resten av pjäsen kommer att handla om? Och hur tror ni att det kommer att sluta? Fantisera fritt!

AKT I

FILOSTRAT, HIPPOLYTA och TESEUS in.
TESEUS:

Vårt bröllop närmar sig, Hippolyta.
Om fyra dagar tänds en annan måne...
Men å, så trögt den gamla månen krymper!
Den låter mitt begär dra ut på tiden
Precis som om den var en gammal arvtant
Som aldrig dör och bara tär på arvet.

HIPPOLYTA:

Snabbt sjunker fyra dagar ner i natt
Snabbt drömmer fyra nätter tiden bort
Och sen ska månen som en silverbåge
Nyspänd i himlen se vår bröllopsfest.

TESEUS:

Gå Filostatrat

Egga all ungdom i Aten till dans
Väck liv igen i glädjens lätta ande.
Sorgmod kan passa på begravningar:
Här är den bleka gästen inte bjuden.
FILOSTRAT ut.
Hippolyta, jag vann dig med mitt svärd,
Jag tog dig fången för att få din kärlek.
Vårt bröllop gör jag i en annan tonart:
Med prakt, triumf och festlighet och dans.



Efter föreställningen

Försök att beskriva pjäsen som en kortsaga där en mening beskriver början, en mitten och en slutet. Berätta sagan för varandra och jämför era olika versioner.

Diskussionsfrågor utifrån helheten

Vad var roligt? Sorgligt? Upprörande? Irriterande? Otroligt? Eller igenkännbart?
Vad fick föreställningen som helhet dig att känna?

Var det något som hände som du inte riktigt förstod?

Hur såg scenografin ut? Var utspelade sig föreställningen? Vilka platser kunde ni se?

Hur lång tid tror ni går från handlingens första scen till den sista? Varför tror ni det?

Vad tror ni att det är som gör att *En midsommarnattsdröm* har överlevt i 400 år?

Den dramaturgiska formen

Hur en berättelse är uppbyggd kallas för dramaturgi. Modellen nedan beskriver klassiskt dramaturgiskt berättande. Diskutera vilka händelser och scener i *En midsommarnattsdröm* som kan placeras var i denna modell.

Anslag

Dramats början. Anslaget ger en förning om dramats budskap, stämning, genre, tema och stil.

Presentation

Dramats viktigaste personer och platser presenteras. Dramats konflikter antyds.

Fördjupning

Dramats konflikter börjar bli mer påtagliga. Vi får veta mer om personerna, konflikterna och dramats teman.

Vändpunkten

Den punkt då allting vänder för dramats huvudperson. Något avgörande sker. Det finns ingen återvändo. Huvudpersonen måste ta konsekvenserna av det som inträffat.

Upptäckning

Dramats inre och yttre konflikter rullas upp. Komplikationer uppstår. Trycket på huvudpersonen blir allt större.

Höjdpunkten

Dramats spänning når sin kulmen. Striden avgörs och konflikten får en lösning.

Avrundning

Konflikten är över. En ny livssituation har uppstått för dramats viktigaste personer.

Komedi - en genre

Man brukar använda sig av olika litterära genrer för att beskriva innehållet i en pjäs. *En midsommarnattsdröm* räknas till Shakespeares komedier eftersom den innehåller komik, den är lättsam, den är inte helt verklighetstrogen, den innehåller förväxlingar och förvandlingar - och den omöjliga kärleken segrar till slut.

Motsatsen till komedi är tragedi men det finns många fler genrer som kan användas för att beskriva en pjäs. Några exempel är satiriskt drama, historiskt drama, politiskt drama, romantiskt drama etc. etc.

Prata om vilka fler litterära genrer ni kommer på. Nu när ni har sett föreställningen kan ni diskutera om ni tycker att benämningen komedi passar som en beskrivning av *En midsommarnattsdröm* eller om ni tycker att föreställningen innehöll likheter med andra genrer? Vilka i så fall? Och varför?





Språket

Pjäsen är skriven på blankvers. Det är en sorts poesi där varje rad har fem viktiga ord eller delar som betonas. Det finns inget speciellt rim eller mönster i ordens ordning.

Klappa händerna för att markera takten så får du lättare in den. En klapp för varje betoning. Prova att skriva en dikt på blankvers om en person du gillar eller något spännande du har upplevt.

Hur påverkade det rytmiserade språket i föreställningen dig?

På vilket sätt skiljde sig karaktärernas repliker från hur vi pratar i vanliga fall?

Förstod du vad som sas?

Hur kändes det att lyssna på rytmen?

Innehöll pjäsen några ord eller bildbeskrivningar som var nya för dig?

Hur hade det varit om personerna i pjäsen istället hade använt ett vardagligt språk? Tror du att något hade blivit tydligare eller otydligare?

I pjäsen finns karaktärer som tillhör olika världar; adelsmän, skogsväsen och hantverkare. Kunde du höra några skillnader på deras sätt att prata?

Diskussionsfrågor utifrån handlingen och karaktärerna

Vilka relationer hade föreställningens karaktärer till varandra?

Kunde man se på karaktärerna vilken värld de tillhörde och var de kom ifrån?

I föreställningen spelar några skådespelare flera olika roller. Hur gjorde de för att skapa olika karaktärer?

I pjäsen finns olika väsen, vilka väsen kunde du se? På vilket sätt skiljde de sig från de mänskliga karaktärerna?

Vad kunde du se att karaktärerna hade för egenskaper, både positiva och negativa?

Vilka karaktärer kunde du känna igen dig i? På vilket sätt? Var det någon eller några som kändes främmande? Varför?

Platser och sociala regler

Hur förstod du var karaktärerna befann sig?

Vilka platser kunde du se?

Vad fick du veta om vilken moral och vilka lagar som gällde i Aten? Hur skiljde sig dessa från hur livet i skogen styrdes?

Diskutera de sociala reglerna i pjäsen utifrån följande citat och jämför med hur det ser ut idag.

Diskutera också om citaten kan tolkas olika utifrån de olika genrer ni diskuterat tidigare.

DEMETRIUS: Jag tycker faktiskt du är oanständig.

Du lämnar stan och bjuder ut dig åt
En karl som inte ens är kär i dig!

TESEUS: Den kärlek talar vackrast som man vet
Står tiggande av skräck och trofasthet.

EGEUS: Med slughet har du snärjt min dotters känslor
Och vänt den lydnad hon är skyldig mig
I envist trots. Nu ber jag er, min hertig,
Om hon nu inte inför er går med på
Att gifta sig med den jag har bestämt
Så kräver jag som ägare till flickan
Att själv få döma henne enligt lagen:
Antingen gifter hon sig med Demetrius
Eller så dör hon. Så har lagen stadgat,
Vår lag, som gäller helt i detta fall.

Scenografin

I föreställningens scenografi finns kopplingar till fler tider än vår. Medan vi människor lever och dör under loppet av, på sin höjd hundra år, står många byggnader kvar i många hundra år och saker och ting finns bevarade ur historien. Det gör att många olika tider finns närvarande runt omkring oss, och utan att vi kanske tänker på det så bär dessa byggnader och föremål historier som lever vidare in i vår egen tid. Men vi kan inte alltid förstå dem eller veta säkert vilken betydelse de en gång hade. I *En midsommarnattsdröm* leker Shakespeare med antiken, en historisk epok som Shakespeare själv aldrig hade upplevt. Den här föreställningens scenografi är därför inspirerad av antikens arkitektur och stil.

Kunde du se det? På vilket sätt? Varför tror du att Shakespeare lät sig inspireras av antiken?

Om vi placerar en berättelse i en annan tid än den vi lever i, vilka friheter kan det ge?

Under Shakespeares tid fanns det censur som begränsade konstens frihet. På vilket sätt försöker makthavare styra kulturen i världen idag?

Finns några likheter eller spår från antiken i vår tid? Har du sett några? Vilka då? Och var?

Vad får gamla hus och spår från förr i tiden dig att tänka på? Är det lockande eller skrämmande att fantisera om vad de har att berätta? Vad hoppas du kommer att finnas kvar av Stockholm om till exempel 200 år?

I den här föreställningen har scenografen valt att skapa ridån från tyger som funnits med i andra pjäser på Kulturhuset Stadsteatern. Kunde du se det? Hur då?

Vad tror du att scenografen ville berätta i föreställningen genom att använda material från andra föreställningar som inte spelas längre?



Teman

Vilka händelser, frågor eller problem påverkade karaktärerna?

Berörde föreställningens frågor och teman er? Hur då?

Vilken möjlighet hade de olika karaktärerna att styra händelseutvecklingen? Fanns det några karaktärer som bestämde mer och andra mindre? Vilka? Hur? Varför?

Exempel på teman är makt, kärlek, åtrå, magi, drömmar, fantasi och teater.

Nedan följer frågor som rör dessa teman.

Teater och fantasi

I pjäsen är teater och fantasi ett centralt tema. Hantverkarna repeterar en föreställning som de spelar upp på Teseus och Hippolytas bröllop i slutet av pjäsen.

Hur förhöll sig hantverkarna till de andra karaktärerna? Och tvärtom?

Vad handlade deras pjäs om?

Varför spelades den?

Påverkade pjäsen sin publik? Hur? Och påverkade publiken pjäsen? Hur?

Hur tycker ni att teater ska vara, ska publik och skådespelare påverka varandra? Hur? Varför?

Shakespeare låter sin karaktär Teseus jämföra poeten, galningen och älskaren med varandra.

Läs texten och diskutera om fantasi och kärlek har några likheter med varandra? Vilka? Tror du att vi kan förändra vår verklighet genom att fantisera, se och beskriva den? Är det bra eller dåligt?

TESEUS:

Konstigt är ordet. Jag har aldrig trott
På de där gamla sagorna om alfer.
Dårar och älskande har heta hjärnor
Och deras inbillning kan hitta på
Mer än vi nånsin fattar med förnuftet.
Poeten, galningen och älskaren
Verkar bestå av idel fantasier.
Dåren ser flera djävlar på sin väg
Än helvetet kan rymma. Älskaren
Ser skönhet i ett tovigtt ögonbryn.
Poeten har sitt öga överallt,
han låter blicken svepa ord och himmel,
Och saker som hans fantasi har format
Men ingen sett, förvandlar han med
pennan
Till verklighet, så att ett luftigt intet
Får namn och hemvist. Så är fantasin.
Den tror att varje gång man är tillfreds
Beror det på att nån har tillfredsställt en



Makt och känslor

I pjäsen står ofta makt och vilja mot känslor. Till exempel:

Egeus och Teseus vill att Hermia ska gifta sig med Demetrius.

Men Hermia älskar Lysander.

Oberon vill att Demetrius ska älska Helena.

Men han älskar Hermia.

Oberon vill att Titania ska ge honom pagen.

Men hon älskar honom.

Osv.

Vilka motiv har karaktärerna till att vilja styra över kärleken?

Vad vill de uppnå?

Har ni själva fantiserat om att kunna styra över andras eller er egen kärlek någon gång?

Hur har ni gjort för att lyckas?

Hur har det fått er att känna?

Har ni själva varit med om att någon har velat bestämma över era känslor?

Hur fick det er att känna?

Magi

I pjäsen använder Oberon och Puck magi som styr händelseutvecklingen.

Hur gjorde de? Och vad hände? Var det bra eller dåligt?

Har du själv varit med om att livet har förändrats på ett sätt som känns magiskt? Hur gick det till i så fall?



Kärlek

Nedan följer några citat ur pjäsen som ger olika bilder av kärlek. Dela in er i grupper och låt alla välja varsitt citat som berör eller upprör och berätta varför.

TESEUS:

Hippolyta, jag vann dig med mitt svärd,
Jag tog dig fången för att få din kärlek.
Vårt bröllop gör jag i en annan tonart:
Med prakt, triumf och festlighet och dans.

LYSANDER:

Och även om det fanns en riktig kärlek
Kom alltid sjukdom, krig och död emellan
Och fick den att försvinna som ett ljud
Snabb som en skugga, flyktig som en
dröm
Kort som en blixtnatt som slår i svarta natten
Och plötsligt visar jord och himmel för oss
-
Och innan någon hinner säga "Vänta"
Så slukas allt på nytt av mörkrets käftar.
Och lika hastigt slocknar allt som lyser.

HERMIA:

Låt oss då ta vår lott med tålamod
Om motgång alltså hör ihop med kärlek
På samma sätt som drömmar, suckar,
tankar,
Längtan och tårar följer den som älskar.

HELENA:

Så är det: kärleken ger form och skönhet
Åt saker som är små och värdelösa.
Den ser dem vackrare ju mer den blundar
-
Ja, Amor målas ju med ögonbindel
Och vingar... visst, vingar och inga ögon,
För kärlek flyger blint och utan riktning.
Barn brukar välja litet hur som helst
Och därför ser man Amor som ett barn
Som lovar runt, så där som pojkar gör
På lek - och håller lika tunt som de.

DEMETRIUS:

Men plötsligt - jag vet inte vad det var
Men nånting var det - plötsligt märkte jag
Att kärleken till Hermia smälte bort
Som snö om våren, så nu minns jag den
Mest som nån leksak jag tyckt om som
barn.
Och allt mitt hjärta, all min tro och längtan
Ger jag till den som är mitt ögas glädje,
Till Helena.

HELENA:

Jag är din spaniel; och, Demetrius,
Ju mer du slår mig vill jag krypa för dig.
Använd mig som din hund. Sparka mig,
slå mig,
Vansköt mig, glöm mig du - bara du säger
Att jag får följa dig fast jag är usel.
Kan jag begära sämre ställning hos dig -
Och ändå är det den jag längtar upp till -
Än att bli nyttjad som jag var din hund?

Bilden av föreställningen

När en föreställning ska kommuniceras till en publik görs det ofta via en bild. Denna bild återfinns på hemsidan, som affisch, i sociala medier osv. Till *En midsommarnattsdröm* har det här materialets förstasida valts. Varför tror ni att just denna bild valts? Vad gav bilden för förväntningar? Vilken bild tycker ni bäst skulle spegla föreställningen?



Rollista

Teseus - hertig av Aten och Kvitten **Carlos Romero Cruz**
Hippolyta - amasonernas drottning och Snugg **Sofia Papadimitriou Ledarp**
Lysander - förälskad i Hermia **Emil Hedayat**
Demetrius - förälskad i Hermia **Paula Sundberg**
Hermia - Egeus dotter - förälskad i Lysander **Karin Li Körsbärsdal**
Helena - förälskad i Demetrius **Manuela Gotskozik Bjelke**
Egeus - Hermias far och Botten **Bahador Foladi**
Puck och Filostrate - Teseus ceremonimästare **Leif André**
Titania - älvornas drottning och Flöjt **Angelika Prick**
Oberon - alvernas kung **Pablo Leiva Wenger**

Under Study för Puck, Egeus och Botten **Pierre Tafvelin**
Hösten 2024 spelas rollen som Oberon av Jonas Österberg Nilsson

Produktion

Av William Shakespeare

Översättning **Göran O Eriksson**

Regi **Melody Parker**

Scenografi, kostym, mask **Fredrik Floen**

Ljus **Linus Fellbom**

Komposition och ljud **Adde Huumonen**

Koreografi **Fredrik Benke Rydman**

Premiär den 19 april 2024, Stora scenen, Kulturhuset Stadsteatern
Rekommenderad från åk 7

Föreställningslängd: ca 3 timmar inklusive 20 minuters paus.
Av upphovsrättsliga skäl är fotografering, filmning och ljudupptagning
från salongen inte tillåten.

Frågor: skolombud@kulturhusetstadsteatern.se

Biljetter: kundtjanst@kulturhusetstadsteatern.se

www.kulturhusetstadsteatern.se/teater/en-midsommarnattsdrom



Vill ni ha mer?

www.kulturhusetstadsteatern.se/for-skolan

**KULTURHUSET
stadsteatern**